

Referanser: Jfr KR 15/13, KR 58/12, KR 69/11, KR 52/08, NFG 4/12

NEMND FOR GUDSTJENESTELIV - mandat og oppnevning

Sammendrag

Kirkerådet ba i 2011 administrasjonen om å «utarbeide forslag til endringer i Statutter for Nemnd for gudstjenesteliv» (KR-sak 69/11). En åpenbar grunn til statuttendring var at det i gjeldende regelverk ikke er presisert at Bispemøtet oppnevner en representant til nemnd for gudstjenesteliv (NFG). Det statutfesttes derfor at Bispemøtet oppnevner en representant i nemnda.

Det statutfesttes også at NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning.

I tillegg foreslås en rekke mindre endringer i de gjeldende statuttene, først og fremst for å bringe regelverket bedre i samsvar med den praksis som er innarbeidet.

Kirkerådet oppnevner et nytt NFG for perioden 2014 – desember 2017 (ettersendes).

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet takker avtroppende Nemnd for gudstjenesteliv for innsatsen.
2. Statuttene for NFG endres til følgende tekst:

STATUTTER FOR NEMND FOR GUDSTJENESTELIV (NFG)

1. FUNKSJON

- § 1.1 *NFG er et rådgivende fagorgan for Kirkerådet og rapporterer til Kirkerådet.*
- § 1.2 *NFGs arbeidsområde er kirkens gudstjenesteliv, som omfatter spørsmål vedrørende kirkens liturgi, hymnologi, liturgiske klær/utstyr og økumenisk gudstjenesteliv.*
- § 1.3 *NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og Bispemøtets tilslutning. Kirkerådet fastsetter arbeidsprogram og budsjett for NFG.*
- § 1.4 *NFG skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære.*

2. SAMMENSETNING

- § 2.1 *NFG har 10 medlemmer. Blant disse oppnevner Bispemøtet sin representant og vararepresentant. I tillegg oppnevner Kirkerådet 2 varamedlemmer. Samisk kirkeråd oppnevner et konsultativt medlem med møterett, men ikke møteplikt.*
- § 2.2 *NFG oppnevnes av det valgte Kirkerådet, som også utpeker leder for nemnda. NFG velger selv nestleder.*

3. MØTENE

- § 3.1 *NFG kommer sammen til møte når lederen anser det nødvendig, og i den utstrekning økonomien tillater det, normalt 2-5 ganger pr. år.*
- § 3.2 *NFGs leder innkaller til møtene minst 10 dager på forhånd. Med innkallingen skal følge forslag til saksliste og – så langt det er praktisk mulig – tilhørende saksdokumenter.*
- § 3.3 *Innkallingen med forslag til saksliste sendes varamedlemmene til orientering. Ved forfall skal varamedlem innkalles umiddelbart.*
- § 3.4 *NFG er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene eller lovlig innkalte varamedlemmer er til stede.*
- § 3.5 *NFGs beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.*
- § 3.6 *Det føres protokoll fra møtene i NFG. Protokoll fra møtene sendes NFGs medlemmer, varamedlemmer og konsultativt medlem, de sentralkirkelige råd, Bispemøtet og andre aktuelle instanser.*

4. ARBEIDSFORM

- § 4.1 NFG velger selv sin arbeidsform, slik at oppgavene kan løses på en mest mulig rasjonell måte innenfor vedtatt budsjett.*
- § 4.2 NFG kan i samråd med Kirkerådet oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker, innenfor vedtatt arbeidsprogram og budsjett.*
- § 4.3 NFG skal legge opp sitt arbeid slik at det sikres god kommunikasjon med berørte instanser og fagmiljøer.*

5. ØKONOMI

- § 5.1 Kirkerådet dekker møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter innenfor de rammer som vedtas på hvert års budsjett.*

3. For perioden januar 2014 – desember 2017 oppnevnes følgende Nemnd for gudstjenesteliv:

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet ba i 2011 administrasjonen om å «utarbeide forslag til endringer i Statutter for Nemnd for gudstjenesteliv ut fra samtalen i Kirkerådet» (KR-sak 69/11). En åpenbar grunn til statuttendring var at det i gjeldende regelverk ikke er presisert at Bispemøtet oppnevner en representant i nemnda, til tross for at Bispemøtet faktisk har vært representert i NFG i hele siste periode. Også tidligere har Bispemøtet vært representert i nemnda, men på et tidspunkt trakk Bispemøtet seg ut av en rekke utvalg og nemnder, og i den forbindelse også fra NFG.

Kirkerådet gjorde sitt vedtak om statuttendring i forbindelse med en bred *Drøfting av regler for saksbehandling på bakgrunn av erfaringer med Gudstjenestereformen*. Vedtaket lød i sin helhet:

Kirkerådet har drøftet erfaringer med prosessen rundt gudstjenestereformen.

- 1. Kirkerådet ber administrasjonen innhente andre kirkers modeller for behandling av gudstjenestereformer med tanke på hvorledes dette bør organiseres for fremtiden.*
- 2. Kirkerådet ber administrasjonen utarbeide forslag til endringer i Kirkemøtets forretningsorden og Regler for saksbehandling av liturgisaker ut fra samtalen i Kirkerådet.*
- 3. Kirkerådet ber administrasjonen utarbeide forslag til endringer i Statutter for Nemnd for gudstjenesteliv ut fra samtalen i Kirkerådet.(KR-sak 69/11)*

Da Nemnd for gudstjenesteliv drøftet kirkerådets vedtak, ble det nedfelt følgende kommentar og vedtak i protokollen (NFG-sak 4/12 *Statutter for Nemnd for gudstjenesteliv*):

Statuttene ble sist endret i 2008, et tidspunkt da bispemøtet ikke ønsket å være representert i nemnda. Senere kom BM inn igjen, etter eget ønske. At BM oppnevner en representant til nemnda, må tas inn i statuttene. Nå står det i statuttene at Mellomkirkelig råd skal oppnevne et konsultativt medlem, noe som ikke har vært praktisert, og som nemnda foreslår å stryke. Samisk kirkeråd har også et konsultativt medlem, men nemnda foreslår å presisere at denne representanten deltar kun når det er saker som særlig angår samisk kirkeliv. NFG mener at nemnda ikke bør være for stor.

Vedtaket: NFG ber om at administrasjonen legger disse justeringene av NFGs sammensetning (jf. § 2.1) fram til vedtak i Kirkerådet.

I kommentaren fra NFG bekreftes at Bispemøtet oppnevner en representant i nemnda. Men en finner det ikke nødvendig at Mellomkirkelig råd oppnevner et konsultativt medlem, noe som heller ikke har vært praktisert. Viktig er likevel å sikre god økumenisk liturgikompetanse i nemnda. Fortsatt bør Samisk kirkeråd oppnevne et konsultativt

medlem. NFG foreslår å presisere at denne kun deltar når det er saker som særlig angår samisk kirkeliv, men meningen har vært at det samiske perspektivet generelt skulle bli ivaretatt på en god måte. Det foreslås at den samiske representanten får møterett, men ikke møteplikt.

Da Kirkerådet i 2011 drøftet saken *Regler for saksbehandling på bakgrunn av erfaringer med gudstjenestereformen*, ble også NFGs rolle i forhold til Kirkerådet som valgt organ og forholdet til administrasjonen belyst. I saksorienteringen ble det pekt på at flere nemder og utvalg i Kirkerådet var blitt nedlagt i 2003, men *Nemnd for gudstjenesteliv* ble beholdt for å sikre et liturgisk fagorgan. For å tydeliggjøre at nemnder ikke kan overstyre den administrative ledelsen, ble kirkerådsdirektørens ansvar fremhevet:

Kirkerådets direktør har et klart ansvar for å disponere økonomi- og personellressurser slik at de sentralkirkelige råds vedtak i ulike spørsmål følges opp, og slik at vedtatte planer kan nås. Videre er det direktør som har ansvaret for å legge frem saker for rådene. [...]

Statuttene ble endret i tråd med dette.

I denne nemndperioden har det også blitt tydeliggjort at Kirkerådet og Bispemøtet må sikres god informasjon om liturgisaker allerede i startfasen. Det er viktig at det er konsensus om hvilke liturgisaker NFG skal prioritere i sitt arbeid. Bispemøtet må også kunne følge utviklingen i de enkelte liturgisakene. Dette anliggendet er tydeliggjort i det foreliggende forslaget til reviderte statutter for NFG ved følgende tillegg i § 1.3:

NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og Bispemøtets tilslutning.

og ved at det i § 3.6 er presisert at NFG-protokoller også sendes *Bispemøtet*.

Bakgrunnen for disse tilleggene er Kirkerådets vedtak i sak 15/13:

- 1. Kirkerådet anbefaler at rutineene ved oppstart av liturgisaker endres, ved at det fremmes sak for Bispemøtet og Kirkerådet om eventuell igangsetting av nye liturgisaker.*
- 2. Kirkerådet foreslår at § 2.1 i Statutter for Nemnd for gudstjenesteliv endres slik at det her inntas at Bispemøtet skal oppnevne en representant til nemnda.*
- 3. Saken oversendes Bispemøtet før det gjøres endelig vedtak i Kirkerådet i desember 2013.*

Enstemmig vedtatt.

Videre foreslås det å stryke gjeldende paragraf 4.4 og 4.5. Her har det stått at «NFG kan avgi uttalelser ...» og «ta initiativ i forhold til offentligheten og rette henvendelser til eksterne instanser» - etter visse retningslinjer. Dette kan oppfattes som en aktiv politisk rolle i offentligheten, en rolle som ikke er naturlig for NFG som Kirkerådets liturgiske fagnemnd. Dette har heller ikke vært en aktuell problemstilling i den siste NFG-perioden. NFGs synspunkt er, og skal fortsatt være, tilgjengelig for offentligheten i form av protokollene som oversendes og inngår i den videre saksbehandling i Kirkeråd, Samisk kirkeråd, Mellomkirkelig råd, Bispemøte og Kirkemøte. Saksdokumentene til NFG er også offentlig tilgjengelige.

En rekke formuleringer i de gjeldende statuttene er endret eller tatt ut, uten at dette innebærer noen saklig endring i forhold til dagens praksis. Grunnen er at formuleringene er svært detaljerte, eller er så selvsagte at de ikke behøver nedfelles i statuttene.

<p>For å belyse endringene som foreslås for Kirkerådet, er de gjeldende statuttene stilt opp i venstre spalte nedenfor, og de foreslåtte statuttformuleringene i høyre spalte. STATUTTER FOR NEMND FOR GUDSTJENESTELIV (NFG) (Sist endret 2008 (KR sak 52/08))</p> <p>1. FUNKSJON § 1.1 NFG er et rådgivende fagorgan for Kirkerådet og rapporterer til Kirkerådet.</p> <p>§ 1.2 NFGs arbeidsområde er kirkens gudstjenesteliv, som omfatter spørsmål vedrørende kirkens liturgi, hymnologi, liturgiske klær/utstyr og økumenisk gudstjenestekontakt.</p> <p>§ 1.3 Kirkerådet fastsetter arbeidsprogram og budsjett for NFG.</p> <p>§ 1.4 NFG skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære.</p> <p>2. SAMMENSETNING § 2.1 NFG har 10 medlemmer, 2 varamedlemmer og 2 konsultative medlemmer, nemlig ett oppnevnt av Mellomkirkelig råd og ett oppnevnt av Samisk kirkeråd.</p> <p>§ 2.2 NFG oppnevnes av det valgte Kirkerådet, som også utpeker leder for nemnda. NFG velger selv nestleder og arbeidsutvalg.</p>	<p>STATUTTER FOR NEMND FOR GUDSTJENESTELIV (NFG) (Forslag til revidert tekst til KR 2013)</p> <p>1. FUNKSJON § 1.1 NFG er et rådgivende fagorgan for Kirkerådet og rapporterer til Kirkerådet.</p> <p>§ 1.2 NFGs arbeidsområde er kirkens gudstjenesteliv, som omfatter spørsmål vedrørende kirkens liturgi, hymnologi, liturgiske klær/utstyr og økumenisk gudstjenesteliv.</p> <p>1.3 NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og Bispemøtets tilslutning. Kirkerådet fastsetter arbeidsprogram og budsjett for NFG.</p> <p>1.4 NFG skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære.</p> <p>2. SAMMENSETNING §2.1 NFG har 10 medlemmer. Blant disse oppnevner Bispemøtet sin representant og vararepresentant. I tillegg oppnevner Kirkerådet 2 varamedlemmer. Samisk kirkeråd oppnevner et konsultativt medlem med møterett, men ikke møteplikt.</p> <p>§2.2 NFG oppnevnes av det valgte Kirkerådet, som også utpeker leder for nemnda. NFG velger selv nestleder.</p> <p>3. MØTENE §3.1 NFG kommer sammen til møte når lederen anser det nødvendig, og i den utstrekning økonomien tillater det, normalt 2-5 ganger pr. år.</p>
---	--

<p>3. MØTENE</p> <p>§ 3.1 NFG kommer sammen til møte når lederen anser det nødvendig, og i den utstrekning økonomien tillater det, normalt 2-5 ganger pr. år. Om nødvendig kan inntil 2 av møtene gis en varighet på to dager.</p> <p>§ 3.2 NFGs leder innkaller til møtene minst 10 dager på forhånd. Med innkallingen skal følge forslag til saksliste og – så langt det er praktisk mulig – tilhørende saksdokumenter.</p> <p>§ 3.3 Innkallingen med forslag til saksliste sendes varamedlemmene til orientering. Ved forfall skal varamedlem innkalles umiddelbart.</p> <p>§ 3.4 NFG er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene eller lovlig innkalte varamedlemmer er til stede.</p> <p>§ 3.5 NFGs beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.</p> <p>§ 3.6 Det føres protokoll fra møtene i NFG. Protokollen sendes til møtets deltakere med en ukes kommentarfrist. Hvis møtets deltakere ikke har kommentarer innen fristen, anses protokollen som godkjent.</p> <p>§ 3.7 Protokoll fra møtene sendes NFGs medlemmer, varamedlemmer og konsultative medlemmer, de sentralkirkelige råd og andre aktuelle instanser.</p> <p>4. ARBEIDSFORM</p> <p>§ 4.1 NFG velger selv sin arbeidsform, slik at oppgavene kan løses på en mest mulig rasjonell måte innenfor vedtatt budsjett.</p> <p>§ 4.2 NFG kan i samråd med Kirkerådet oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker, innenfor vedtatt arbeidsprogram og budsjett.</p> <p>§ 4.3 NFG skal legge opp sitt arbeid slik at det sikres god kommunikasjon med berørte instanser og fagmiljøer.</p> <p>§ 4.4 NFG kan avgi uttalelser etter retningslinjer fastsatt av Kirkerådet. Det må fremgå at slik uttalelse står for NFGs regning.</p> <p>§ 4.5 Når NFG ønsker å ta initiativ i forhold til</p>	<p>§3.2 NFGs leder innkaller til møtene minst 10 dager på forhånd. Med innkallingen skal følge forslag til saksliste og – så langt det er praktisk mulig – tilhørende saksdokumenter.</p> <p>§3.3 Innkallingen med forslag til saksliste sendes varamedlemmene til orientering. Ved forfall skal varamedlem innkalles umiddelbart.</p> <p>§ 3.4 NFG er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene eller lovlig innkalte varamedlemmer er til stede.</p> <p>§ 3.5 NFGs beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.</p> <p>§ 3.6 Det føres protokoll fra møtene i NFG. Protokoll fra møtene sendes NFGs medlemmer, varamedlemmer og konsultativt medlem, de sentralkirkelige råd, Bispemøtet og andre aktuelle instanser.</p> <p>4. ARBEIDSFORM</p> <p>§ 4.1 NFG velger selv sin arbeidsform, slik at oppgavene kan løses på en mest mulig rasjonell måte innenfor vedtatt budsjett.</p> <p>§ 4.2 NFG kan i samråd med Kirkerådet oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker, innenfor vedtatt arbeidsprogram og budsjett.</p> <p>§ 4.3 NFG skal legge opp sitt arbeid slik at det sikres god kommunikasjon med berørte instanser og fagmiljøer.</p> <p>5. ØKONOMI</p>
---	--

<p>offentligheten og rette henvendelser til eksterne instanser, samordnes dette med Kirkerådets direktør etter de retningslinjer som gjelder til enhver tid.</p> <p>5. ØKONOMI</p> <p>§ 5.1 Kirkerådet dekker møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter innenfor de rammer som vedtas på hvert års budsjett.</p> <p>§ 5.2 Kirkerådet stiller sekretær- og kontorhjelp til disposisjon for rådets arbeid innenfor de ressursmessige rammer som foreligger og ut fra en helhetlig vurdering og prioritering i sekretariatet.</p>	<p>§ 5.1 Kirkerådet dekker møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter innenfor de rammer som vedtas på hvert års budsjett.</p>
--	---

3. Oppnevning av nytt NFG.

Nytt NFG bør da oppnevnes for tiden januar 2014 - desember 2017. NFG har vært oppnevnt for 4 år, men nemnda som ble oppnevnt høsten 2008, kom ikke i gang før i 2010 og fikk derfor forlenget sin periode ut året 2013.

Ved sammensetning av det nye NFG bør det fortsatt tas utgangspunkt i statuttene §§ 1.1 og 1.2. NFG skal være et fagorgan med kompetanse særlig på områdene kirkens liturgi, hymnologi, liturgiske klær/utstyr og økumenisk gudstjenestekontakt. Dette må kombineres med de generelle føringer Kirkemøtet har gitt for sammensetning av nemnder og utvalg. Det er viktig å sikre minst 40 % representasjon av hvert kjønn, 20 % ungdom, hvilket vil si medlemmer under 30 år, og god representasjon av begge målformer. En viktig oppgave for den nye nemnda er ikke minst å bidra i evaluering og justering av gudstjenestereformen. Den foreslåtte sammensetningen av nemnda forsøker å balansere behovet for kontinuitet og fornyelse ved å få inn nye medlemmer i nemnda.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Saken medfører ingen endring i forhold til den praksis som er innarbeidet. Det vises til § 5.1 i statuttene, hvor det står at Kirkerådet dekker møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter innenfor de rammer som vedtas på hvert års budsjett.